

30-12-1996

Aan de heer M. DAERDEN
Minister van Vervoer

Wetstraat 65

1040

BRUSSEL

Uw brief van

Uw kenmerk

Ons kenmerk

Bijlagen

28.156/E/II/N
JJP/YS

Mijnheer de Minister,

Ter zitting van 12 december 1996 heeft de Nederlandse afdeling van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht (VCT) een onderzoek gewijd aan een klacht tegen de NMBS omwille van volgende feiten gesitueerd in het station Gent Sint-Pieters:

- Wisselkantoor: opschriften van Western Union zonder Nederlandse vermeldingen.
- Lokettenzaal: tweetalige (N/F) vermeldingen op kastjes met vermeldingen van Brabo Group Antwerpen; "de NMBS is niet verantwoordelijk.... - la SNCB n'est pas responsable..."
- Drank-, snack- en foto-automaten met Nederlands-Franse gebruiksaanwijzingen.
- Snackbar op de perrons: affiches van Coca-Cola met tweetalige vermeldingen; "verzamel de internationale bekercollectionneez les gobelets internationaux".

*

*

*

De VCT heeft in verband met concessie-overeenkomsten voor verkoopsstanden in de stations van de NMBS steeds gesteld dat er sprake is van een overdracht van het openbare gezag en dus van een concessie van een openbare dienst in de zin van artikel 1 § 1, 2° van de bij KB van 18 juli 1966 gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken (SWT) wanneer de activiteit in kwestie van die aard is dat ze behoort tot de doelstellingen of opdrachten van openbare dienst van de NMBS (cfr. o.m. advies VCT nr. 10.143 en 10.144 van 22 mei 1980 en nr. 15.191 van 5 april 1984).

De wet van 21 maart 1991 betreffende de hervorming van sommige economische overheidsbedrijven omschrijft het doel en de opdrachten van de NMBS als volgt :

- art. 155:

"Artikel 1bis van de wet van 23 juli 1926 houdende oprichting van de Nationale Maatschappij der Belgische spoorwegen, gewijzigd bij het koninklijk besluit nr. 452 van 29 augustus 1986, wordt vervangen door de volgende bepaling:

- Art. 1bis. De Maatschappij heeft het vervoer per spoorweg van reizigers en goederen tot doel.

De Maatschappij kan op eigen gezag, of door middel van deelneming in bestaande of op te richten Belgische, buitenlandse of internationale instellingen, alle commerciële, industriële of financiële handelingen verrichten die, rechtstreeks of onrechtstreeks, geheel of ten dele, in verband staan met haar doel, dan wel de verwezenlijking of de uitbreiding van dat doel kunnen vergemakkelijken of bevorderen.

De fabricage en de verkoop van de goederen of diensten die rechtstreeks of onrechtstreeks verband houden met de spoorwegactiviteit worden met name geacht het doel te kunnen verwezenlijken of te bevorderen."

- Art. 156:

"De opdrachten van openbare dienst van de NMBS omvatten:

1° het binnenlands vervoer van reizigers met treinen van de gewone dienst;

2° het verwerven, de aanleg, het onderhoud, het beheer en de exploitatie van de infrastructuur.

Onder infrastructuur verstaat men heel de spoorweguitrusting, de signalisatie, de voorziening van elektrische stroom evenals de grond waarop zij gelegen zijn;

3° de prestaties die de Maatschappij moet leveren voor de behoeften van de Natie."

Gelet op de bepaling van artikel 155 van de wet van 21 maart 1991 inzake de verkoop van goederen of diensten die rechtstreeks of onrechtstreeks verband houden met de spoorwegactiviteit en gelet op de voormelde rechtspraak van de VCT dienen de drank- en snackautomaten en de snackbars, in de stations beschouwd te worden als concessies van een openbare dienst in de zin van artikel 1 § 1, 2° SWT. De bepalingen inzake het taalgebruik van de SWT dienen dus toegepast te worden.

Overeenkomstig de vaste rechtspraak van de VCT zijn NMBS-stations plaatselijke diensten in de zin van de SWT (cfr. advies VCT nr. 1084 van 24 juni 1965, 1.348B van 18 april 1967 en VCT, N.A. nr. 26.019 van 1 september 1994).

Overeenkomstig artikel 11, § 1 SWT stellen de plaatselijke diensten die gevestigd zijn in het homogene Nederlandse taalgebied, de berichten en mededelingen die voor het publiek bestemd zijn uitsluitend in het Nederlands.

De VCT, Nederlandse afdeling oordeelt bijgevolg dat de klacht ontvankelijk en wat betreft de verkoopsstanden die als concessiehouders van een openbare dienst beschouwd worden, gegrond is; althans wanneer het opschriften betreft die mededelingen aan het publiek zijn en niet wanneer het eigennamen of produktnamen van firma's betreft.

Een afschrift van dit advies wordt aan de heer E. SCHOUPPE, gedelegeerd bestuurder van de NMBS en aan de klager gestuurd.

Met de meeste hoogachting,

De Voorzitter van de
Nederlandse Afdeling,

C. VAN EECKAUTE